

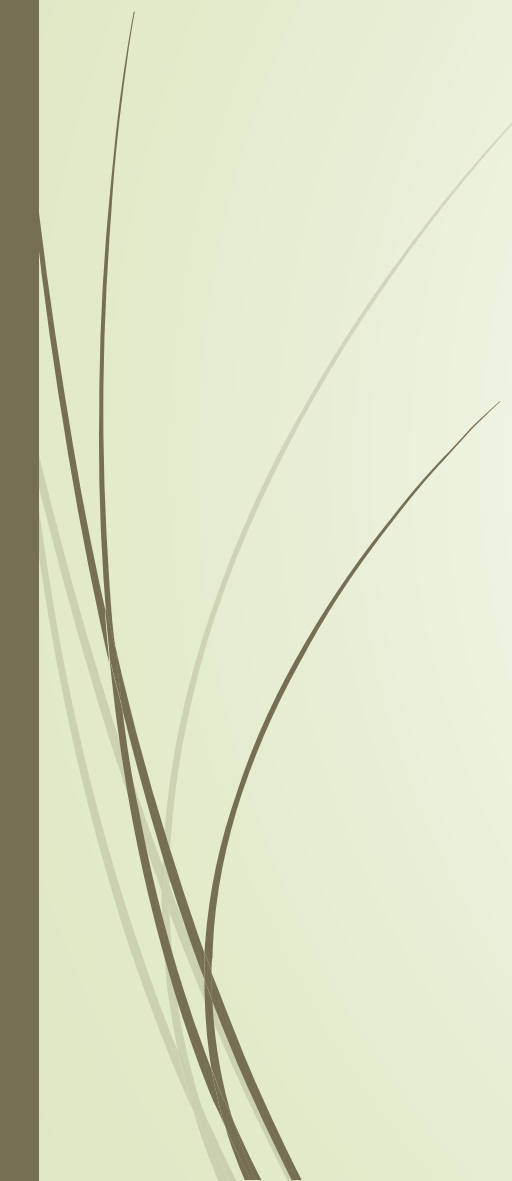

TIP ETİĞİ

- Günümüzde sağlık hizmeti sunumu, bireysel bilgiye ve beceriye dayalı uygulamalar olmaktan uzaklaşmış, kurumsal ölçekte verilmeye ve ileri teknoloji kullanımına dayanmaya başlamıştır. Öte yandan, ağdaş toplumun değişen nitelikleri çerçevesinde, klinik ilişkide sağlık profesyonellerinin mutlak egemenliğine dayanan geleneksel düzen değişmiş, hastalar ve yakınları tıbbi uygulamalar konusunda giderek daha fazla söz sahibi olmuştur.

-
- Meslek Etikleri grubundan olan tıp etiği, tıbbi ilişkiler çerçevesinde sağlık çalışanlarının neleri yapmaları ve nelerden kaçınmaları gerektiğini ifade eder.
 - Sağlık alanındaki tutum ve davranışların analizi, yorumu, tartışılması, iyi ya da kötü yönden değerlendirilmesi gibi etkinlikleri içerir.
 - Diğer bir söyleyişle, tıbbi eylemler çerçevesinde iyiyi ve kötüyü belirlemek onun temel sorumluluğudur.

-
-
- Hekimlikte, hekimin mesleki etkinlikleri sırasında uymak zorunda olduğu yasal ve ahlaki yükümlülükleri, özellikle hastalarına ve meslektaşlarına karşı uymaları gereken ödevleri içeren bilgiler “**Tıbbi Deontoloji**” olarak adlandırılır.
 - Tıbbi etik, tıp uğraşının değişik yönlerinin yürütülmesi sırasında ortaya çıkan değer sorunlarının, çatışmalarının tartışıldığı, açıklığa kavuşturulduğu, çözüm yollarının bulunmaya çalışıldığı bir etkinliktir.
 - Tıbbi etiğe, etiğin tıp olgusu içindeki farklılaşmış uzantısı ya da tıp içindeki değer sorunlarına etik gözlüğu ile bakılması da denebilir.

-
-
- Tıp etiği tıbbi eylemi düzenleyen kurallarla ve tıba özgü değerler dünyası ile ilgilenir. Tıbbi eylemler çerçevesinde neyin “iyi” ve neyin “kötü” olduğu, mutlak “iyi”nin ve “kötü”nn olup olmayacağı onun temel sorunlarıdır.
 - Tıp etiğinin tıbbın gündelik yaşamında ortaya çıkışı sadece değer sorunlarıyla karşılaşma durumları ile sınırlı değildir. Her tıbbi eylemin kendince bir etik boyutu vardır; etik bilincine ve duyarlılığına sahip olmak bu boyutu gözden kaçırmayıp değerlendirmeye almayı sağlamaktadır. Etik bilinç, etik duyarlılık, etik sorunların tanınmasında ve çözümlenmesinde olduğu gibi onların çözüme kavuşturulmasında ve ortaya çıkışlarının engellenmesinde de rol oynamaktadır.

► Terim yeni olmasına karşın, içerdiği bilgiler Hipokrat'tan beri vardır.

► Tıp insanla var olan bir meslektir.

► Tarihin her evresinde ayrıcalıklı bir yere sahip olan hekimlerin davranış biçimleri de meslekleri kadar önem taşımaktadır.

► Hekimlerin mesleki uygulamalarında uyması gereken sosyal ve hukuki kuralları içeren ilk düzenlemeler bundan 5000 yıl önce Eski Mısır'daki Hamurabi Yasaları'nda bulunmaktadır.

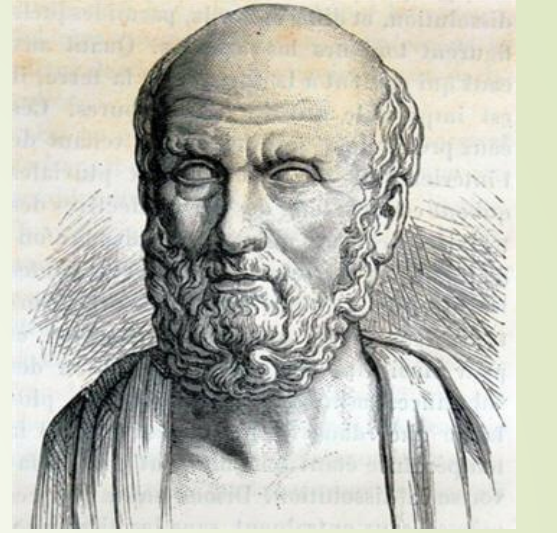

➤ Tıp alanında bilinen en eski metin; “Hammurabi Yasaları” olarak bilinen metindir (MÖ 1800).

- Bu yasalarda hekimlerin alacağı ücretlerden ve tıbbi hatalarla ilgili alacakları cezalardan bahsedilmektedir.
- Bu cezalara göre hekim yaptığı tıbbi hata nedeniyle organ kaybına neden olmuşsa kendine ait aynı organını kaybederdi (Kısasa kısas ile ceza uygulanmıştır).
- Hamurabi medeniyetinin sonlarında (MÖ 1700-) tapınaklardaki dikili taşlara kraliyetin bu kanunları kazılmıştır.
- Bu dikili taşlardan biri çok iyi korunmuş bir halde 1901 yılında bulunup Paris'teki Louvre müzesine götürülmüştür. Tıp ve hekimlerle ilgili yasal düzenlemeler de içermektedir.

- Eski Yunan'da durum biraz farklıdır.
- Burada hekimler aynı zamanda birer filozoftur.
- Uygulamalarında ve eserlerinde belli ahlaki ilkelere ve meslek kurallarına yer verirler.
- Hekimlik mesleğinin sembolü olan TIBBIN BABASI Hippocrates'ın etik kodları yüzyıllardan beri kullanılmıştır.
- Hekimlerin uymakla yükümlü olduğu etik ilke ve kurallar Hipokrat tarafından çeşitli yazıları aracılığı ile günümüze kadar ulaşmıştır.
- Hipokrat andında ana ilke; kişisel özelliklerine bakmaksızın hekimin her koşulda hastasına yararlı olması ve onun iyiliği için çalışmasıdır.
- Hipokrat Yemini (ya da Hipokrat Andı), hekimlerin ve diğer sağlık çalışanlarının mesleklerini onurla uygulayacaklarına dair tarih boyunca ettikleri yemindir.
- Hipokrat andındaki ifadeler tıp uygulamalarının yanında Tıp Etiği ve Tıbbi Deontoloji için de dönüm noktasıdır.

HEKİMLİK ANDI

Hekimlik mesleği üyeleri arasına katıldığım şu anda, hayatımı insanlık yoluna adayacağımı açıkça bildiriyor ve söz veriyorum.

Hocalarıma saygı ve gönül borcumu her zaman koruyacağıma, sanatımı vicdanımın buyrukları doğrultusunda dikkat ve özenle yerine getireceğime, hasta ve toplumun sağlığını baş görev sayacağıma, benden hizmet bekleyen kimselerin sırlarına saygılı olacağıma ve onları saklayacağıma, hekimlik mesleğinin onurunu ve temiz töresini sürdüreceğime, meslektaşlarımı kardeş bileceğime, Din, Milliyet, Irk, siyasi eğilim ya da toplumsal sınıf ayrımlarının görevimle hastam arasına girmesine izin vermeyeceğime, İnsan hayatına kesinlikle saygı göstereceğime, baskı altında kalsam bile tıp bilgilerimi insanlık değer ve yasalarına karşı kullanmayacağıma, açıkça, özgürce ve namusum üzerine and içerim.

➤ İslam dünyasında da hekimlerin yeri ayrı idi.

➤ Hekim ahlakı ve özellikleri konusunda çeşitli belgelere rastlanmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti İstanbul Darülfünunu Tıp Fakültesi 1925 yılına ait and metni

-
- Tıp Etiği/sağlık alanındaki etik sağlık çalışanı-hasta, sağlık çalışanlarının birbiriyle, sağlık çalışanı-kurum, hasta-sağlık politikası,denek-araştırmacı vb ilişkilerde belirlenen değer sorunlarıyla ilgilenmektedir.
 - Etik insan eylemleriyle uğraştığı, sağlık alanındaki mesleklerde insan odaklı olduğu için tıbbi etiği meslek etiklerinin başlangıcı sayabiliriz.

-
- Tıp Etiği/sağlık alanındaki etik sağlık çalışanı-hasta, sağlık çalışanlarının birbiriyle, sağlık çalışanı-kurm, hasta-sağlık politikası,denek-araştırmacı vb ilişkilerde belirlenen değer sorunlarıyla ilgilenmektedir.
 - Etik insan eylemleriyle uğraştığı, sağlık alanındaki mesleklerde insan odaklı olduğu için tıbbi etiği meslek etiklerinin başlangıcı sayabiliriz.